

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesечно 25 Din
polletno 130 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesечно 40 Din
polletno 240 Din
celoletno 480 Din
Nedeljska izdaja
celoletno v Jugosla-
viji 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
Istovrstni oglas
maloglas po 150
in 20, večji oglas
nad 45 mm v širini
po 3 in 4 Din. V
uredniškim delu
vrednost 10 Din
p. Pr. v. m. g.
naročnik plača
Izdelek 1. izdaje
rezen pondeljek in
dneva bo prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6 III
Rokopisi se ne vračajo, nevrnjeni
pisma se ne sprejemajo. Uredništvo
telefon št. 2050, telegrafno št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ulici št. 6 v Ljubljani
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inozemstvo, Zagreb št. 7563, Zavrta
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Redukcija ministrstev

Leta in leta se že napoveduje pri nas redukcija ministrstev in ni bilo skoraj vlade, ki v svoji deklaraciji ne bi obljubila znižanja števila ministrstev, dejansko pa je vedno ostalo le pri napovedih in od vseh številnih obljub smo doživeli le likvidacijo vedno bolj brez-pomembnega ministrstva za izenačenje zakonov. Toda število ministrstev je treba zmanjšati, našo upravo je treba na novem temelju urediti in zato je vsa javnost pozdravila z iskrenim veseljem vest, da je v programu sedanja vlada tudi zakon o centralni upravi, ki bo znatno znižal število ministrstev. Ker pa je sedanja vlada v resnici vlada dela, ki se ne boji tudi temeljitih reform, zato je javnost prepričana, da bo sedaj redukcija ministrstev tudi dejansko izvršena in da ne bo več ostalo le pri obljubah.

Je pa tudi res že skrajna potreba, da do-živimo redukcijo ministrstev.

Komaj 12 milijonov prebivalcev šteje država, preživljamo težko gospodarsko krizo, ko nam na vseh koncih in krajih primanjkuje denarja, pred vsem svetom pa se šopirimo s številom ministrstev, kakor ga nimajo niti neprimerno močnejše in bogatejše države in ki je celo za velesile luksuz. Naravno, da od tega samo trpi ugled države, ker nam taka hipertrofija ministrstev nujno prinese glas slabih gospodarjev, ki zapravljajo denar. Baš sedaj pa nam je potrebno, da bomo veljali pred tu-žino kot dobri in štedljivi gospodarji, ker je prišlo vse naše gospodarstvo v tako težko stisko, da se brez tujega posojila ne more izkupati. Denar pa se posoja le dobremu gospodarju in zato moramo gledati z vsemi silami, da si tak sloves pridobimo in da dokazemo tujemu svetu, da znamo in hočemo tudi mi varčevati in da so časi zapravljanja denarja minili enkrat za vselej.

Tak dokaz pa bomo podali, kadar bomo pričeli z varčevanjem na vrhu. Tam spodaj, kjer zaslužijo ljudje komaj tisoč dinarjev mesečno, ni mogoče nič prištetati. Še manj pa je mogoče doseči kaj pozitivnega s tem, če se reducirajo ljudje, ki so potem brez vsake službe in katerih redukcija pomeni samo povečanje armade brezposelnih. Z varčevanjem treba pričeti zgoraj, ker potem bo javnost videla, da se misli z redukcijo resno in da se bo ta izvršila le po stvarni potrebi.

Nad vse nujno pa je, da dobi javnost to prepričanje, ker so dosedaj pomenile skoraj vse redukcije le strankarsko obračunavanje z nameščenici, ki v kateremkoli oziru niso uga-jali vladajoči stranki. Sama izguba so bile te redukcije in zato naj se nehajo za vselej. Do-kaz, da so se take redukcije nehale, pa bo znižanje števila ministrstev in za o je to zni-žanje izvršiti čim prej.

In sicer temeljito, da bo držalo za nekaj časa. Kaj nam je potrebno posebno gozdarsko in posebno poljedelsko ministrstvo? Zakaj ne bi moglo že notranje ministrstvo skrbeti tudi za razvoj narodnega zdravja? In če je mogla velika Avstrija shajati z enim ministrstvom za uk in bogočas, je zakaj bi morali mi imeti posebno prosveno in posebno versko ministrstvo? In če je v Avstriji trgovinski minister lahko opravljal tudi pošto, zakaj bi morali mi imeti za pošto posebno ministrstvo? In agrar-na reforma? Ali ta ne spada v delokrog pol-jedelskega ministra? Zakaj ne bi združili mi-nistrstvo za javna dela z oddelkom minist-rstva za rude, ko pa je povsod na svetu taka združitev v rabi. Najmanj sedem ministrstev imamo absolutno preveč in z njih redukcijo ne bi niti najmanj trpelo nobeno delo, pač pa bi dosegli mnogo več jasnosti v vsem poslova-nju. Zakaj preveliko število ministrstev pove-čuje samo število kompetenčnih sporov in hipertrofije ministrstev se more veseliti le bi-rokratizem, dočim ima od nje gospodarstvo samo škodo.

Sedanja vlada je že storila eno dobro de-janje, da je spravila celo vrsto minist-rstev pod eno streho in da je napravila konec one-mu zapravljajanju denarja, ko so bila minist-rstva nastanena v dragih privatnih hišah, do-čim so v državnih zgradbah stanovali neka-teri ljudje skoraj zastoj. Sedaj, ko je velik del ministrstev že pod eno streho, je tudi že podana tehnična možnost za redukcijo mi-nistrstev in zato naj vlada stori čim prej tudi zadnji korak in nas z zakonom o centralni upravi reši prevelikega števila ministrstev.

Bo to korak, ki bo dvignil naš ugled v tujini in ki ga bo doma pozdravila vsa javnost. Sedanja vlada pa si bo s tem še bolj utrdila svoje simpatije, ker bo dokazala, da je znala rešiti pravilno stvar, ki so jo vse prejšnje sicer obljubovale, a je ne izvedle.

Sedanje stanje je samo prehodno

Za vladno politiko merodajne le izjave kralja

Zagreb, 2. febr. (Tel. Slov.) »Narodna po-litika« prinaša iz Beograda razgovor svojega do-pisnika z uglednim politikom, ki mu je izjavil: »Za nas so merodajne kraljeve izjave v mani-festu in napram »Matinovem« ter »Reuterjeve-m« dopisniku. Vse druge izjave, ki so se po-dale s katerekoli strani, veljajo samo toliko za označitev političnega položaja, v kolikor se stri-njajo s temi dokumenti. Iz kraljeve izjave ne-

dvomno sledi, da se parlamentarizem ne name-rava uničiti, marveč da se bo zopet vzpostavil. Čas vzpostavitve se ni in se ni mogel označiti. Gotovo je, da se bo parlamentarizem obnovil in da je sedanje stanje smatrati samo kot pre-hodno. Seveda je drugo vprašanje, kakšno obli-ko bo imel ta parlament in na podlagi kakšnega volivnega zakona se bo osnoval.

Za pospešitev izvoza naše pšenice

Izvozniki zadovoljni z ukrepi železniškega ministra

Beograd, 2. febr. (Tel. Slov.) Pšenična žetev je bila, lahko rečemo v l. 1928. po vojni najbolj bogata, ne samo pri nas, ampak po ce-llem svetu. V prvih treh mesecih izvozne se-zone se je od te žetve izvozilo 15.000 vagonov. Ostalo je še za izvoz 35.000 vagonov. Naš iz-voz je šel dozdaj največ v Avstrijo, Češkoslo-vaško in Italijo. Letos pa se mora v teh drža-vah naš izvoz boriti z veliko konkurenco Ame-rike, Romunije, pa tudi Madjarske in Bolga-rije. V želji, da bi se izvoz velike količine naše pšenice čimbolj olajšal, so imeli v pro-metnem ministrstvu gospodarski krogi konfe-renci, ki ji je predsedoval minister dr. Ko-rošec. O konferenci se je izdal ta-le komunike:

»1. II. se je vršila v prometnem minist-rstvu pod predsedstvom prometnega ministra konferenca, ki so se je udeležili poleg finan-čnega ministra, kmetijskega ministra in gu-vernija Narodne banke Bajlonija tudi dele-

gati gospodarskih krogov. Na konferenci se je obravnavalo vprašanje znižanja tarife za iz-voz pšenice in moke. Prometni minister je ob-ljubil, da bo pomagal gospodarskim krogom in odobril posebne izvozne tarife za gotove relacije. Znižanje vseh postavk te tarife bi znašalo 25 odstot. običajne tarife. Veljala bi za izvoz pšenice in moke. Prometni minister je obljubil, da bo odobril mlinom reekspedici-jo za moko pri izvozu. Znižanje tarife rečni plovbi za izvoz žita po vodi bo prometno mi-nistrstvo odobrilo v slučaju, ako bi dobilo od finančnega ministra potreben kredit.

Guverner Narodne banke Bajloni je po konferenci izjavil to-le: »Sestali smo se, da bi uredili vsa tista vprašanja, ki se nanašajo na izvoz pšenice in moke. Naleteli smo na veliko postrežljivost. Prepričani smo, da se bo vsem našim zahtevam ugodilo. Vtis te konference je dober.«

Povsod hud mráz

Beograd, 2. febr. (Tel. Slov.) V celi državi je vladal danes silen mráz. V Beogradu je bilo —18 stopinj Celzija. Sava je popolnoma zamr-znila. Ljudje so se po njej sprehajali iz enega brega na drugega.

Zagreb, 2. febr. (Tel. Slov.) Ves dan je bila silna burja, tako da je silno ovirala promet po mestu. Sicer pa je bilo življenje v Zagrebu zelo mrtvo radi praznika. Trgovine so bile zaprte. Popoldanski listi »Hrvat«, »Riječ«, »Obzor«, »Opoldanske Novosti« niso izšli, pač pa je izšla »Narodna Politika«.

Silen mráz je tudi v Bolgariji. Ponekod je bilo —20 do —25 stopinj Celzija. Se hujši je mráz v Romuniji. V Bukarešti je bilo —27 sto-pinj, kar pomeni za Bukarešto neobičajno nizko temperaturo.

Tudi v Dalmaciji je nastopil silen mráz. V

Splitu je bilo danes 10 stop. pod ničlo. V Krap-nju pri Šibeniku je zamrznilo morje.

Kamniški vlak obličal v snegu

Vlak, ki odhaja ob 18.04 iz Kamnika, je po poročilih, ki so dospela v Ljubljano, obli-čal na progi med postajama Homec in Jarše. Sodi se, da je silni vihar, ki je razsajal včeraj, zanesel na progo take množine snega, da vlak ni mogel preko njega. Istotako tudi vlak, ki odhaja iz Kamnika ob 18.25, ni mogel v Ljub-ljano. Vihar je polomil tudi mnogo brzozavnih drogov, tako da ljubljanski glavni kolodvor ves večer ni imel zveze niti z najbližjimi postaja-mi ob kamniški progi in seveda tudi ne točnih poročil, kako in zakaj je prišlo do te prometne ovire. Tudi večerni vlak iz Ljubljane ni odšel v Kamnik.

Prihodnja konferenca Male antante v Beogradu

Bukarešt, 2. febr. (Tel. Slov.) Kakor se v tukajšnjih uradnih krogih zatrjuje, se bo vršila prihodnja konferenca Male antante šele poleti. Nekateri pa upajo, da bo prišlo do konference še pred marčnim zasedanjem Društva narodov, toda to je malo verjetno. Konferenca se ne bo vršila v Bukarešti, temveč v Beogradu in sicer najbrže meseca maja. Priprave se vršijo že 11. t. m. v zvezi z gospodarsko konferenco Male antante.

† Arnošt Grund

Zagreb, 2. febr. (Tel. Slov.) Popoldne je umrl znan zagrebški gledališki igralec in ko-mik Arnošt Grund. Pred par dnevi je še nastopil v gledališču na Wilsonovem trgu v predstavi v proslavo Aleksandra Biničkoga.

Arnošt Grund se je rodil 31. jan. 1866 v Pragi. Srednjo šolo je dovršil v Švici. V Pragi je študiral arhitekturo. Studija pa ni dovršil, ker se je posvetil gledališču. L. 1895 ga je takratni intendant zagreb-skega gledališča Miletič angažiral za zagrebško gle-dališče kot komika. Grund je nekaj časa bil član dunajskega Raimundtheatra. L. 1920 je praznovai 25-letnico neopretganega bivanja in delovanja na za-grebškem odru. Večinoma je igral buflo-vloge. Bil je angažiran pri zagrebški operi, opereti in drami. Zelo mnogo se je bavil z literaturo. Za oder je pre-vedel mnogo del. Tudi sam je spisal večje število izbornih komedij.)

Iz Hrvatske

Svetovni boksarški prvak Gene Tuney s svojo ženo in tajnikom je prispel v Split. Nastanil se bo v Dubrovniku delj časa.

Novo upravo za splitsko občino je imeno-val veliki župan. Župan je zdravnik Jakša Račić, podžupana pa sta Tartaglia in don Franjo Bulić.

Konec »Države«. Danes je v Splitu izšla zadnja številka »Države«, glasila NRS.

Likvidacija bivše Narodne skupščine

Beograd, 2. febr. (Tel. Slov.) Predsednik vlade Pera Zivković je izdal glede narodne skup-ščine ta-le odlok: »V zvezi z ministrsko naredbo od 17. jan., s katero sem odredil komisijo za likvidacijo računskih poslov in drugih zadev na-rodne skupščine, odrejam na podlagi poročila te komisije, da se honorarni nameščenici bivše narodne skupščine odpuste iz službe z enome-sečnim odpovednim rokom. Ostalim nameščen-cem naročam, da si morajo v februarju preskr-beti drugo službo. Tisti, ki jih bo komisija dolo-čila, da še nadalje opravljajo službo, morajo brezpogojno ostati v sedanjih službah.«

Naše delo za ohranitev miru

Beograd, 2. febr. (Tel. Slov.) »Revue des Balkans« objavlja v januarski številki članek na-šega pariškega poslanika Spalajkovića o aktiv-nosti jugoslovanske diplomacije v l. 1928. Spa-lajković podčrtava njena stalna prizadevanja za ohranitev in vzpostavitev miru na Balkanu in državah osrednje Evrope. Naševa trgovinske pogodbe, ki jih je Jugoslavija sklenila z več dr-žavami, da bi se omogočevale in pospeševale med njimi gospodarske zveze.

Hudo kaznovan časnikar

Beograd, 2. febr. (Tel. Slov.) 18. decembra lanskega leta je bil obsojen časnikar Miodrag Savković, urednik »Jedinstva«, radi žalitve biv-šega ministra zunanjih zadev Momića Nintića na enajst mesecev zopora in 37.000 Din globe. Savković s to obsodbo ni bil zadovoljen in se je pritožil. Predlagal je, da se zaslišijo kot priče vsi tisti, ki jih je predlagal. Apelacijsko sodišče pa je vzkliz zavrnilo in kazen celo zvišalo na 32 mesecev, globo pa je znižalo na 17.000 Din.

Komisar Osijeha - dr. Hengl

Vel. župan Hanžeković je imenoval za osi-ješkega župana dr. Veloslava Hengla. Nova občinska uprava obstoji iz 40 članov, od ka-terih je bilo 33 v prejšnjem občinskem odboru. Sedem članov je, na novo imenovanih in sicer 6 mesto dosedanjih delavskih (komunističnih) zastopnikov, ka'erih mandati so bili razveljav-ljeni, sedmi pa mesto dr. Hengla. Dr. Hengl bo prihodnji teden zaprisežen.

Belgrajske vesti

Ljubljanski oblasti se je odobril kredit 1 in pol milijona dinarjev iz gradbenega fonda. Zastopnika Hrvatskega Sokola Vladko Križ in Hinko Nagler sta prispela v Beograd, Obiskala sta ministra Drinkovića. Nato ju je sprejel predsednik vlade Zivković. Zvečer sta bila v avdienci pri kralju.

Trgovinska pogodba s Poljako. V pone-deljek se bo vršila v trgovinsko-političnem od-delku zunanjega ministrstva konferenca s polj-skimi zastopniki glede trgovinske pogodbe. Obravnavala se bodo dopolnila in sprejembe k trgovinski pogodbi s Poljsko iz leta 1922.

Osrednji odbor za posredovanje dela je podal tale pregled o brezposelnosti za de-cember: Prijavilo se je 13.303 moških in 1111 ženskih brezposelnih. Delo je dobilo 2120 moških in 322 ženskih. 5733 je našlo delo samo. Po teh podatkih je brezposelnih 6239.

Stanje denarnih zavodov v naši državi. V naši državi je 727 denarnih zavodov. Skupni kapital znaša 2.765.852.000 Din. Rezerve Din 675.000.000. Hranilne vloge 7.687.000.000 Din. Tekoči računi in reeskompti 4.818.000.000 Din.

Profesor Ivan Dolence, honorarni steno-graf narodne skupščine, je razrešen s svoje službe z enomesečnim odpovednim rokom.

Stanje vojvode Stepanovića se je nekoli-ko zboljšalo. Petek je dobro prebil. Tempera-tura je nekoliko nad normalo. Bitje je dobro. Tek se je zboljšal.

Poštna hranilnica bo letos obrestovala po 4 odstotke. Manjše vloge do 50.000 Din na eno knjižico pa po 5 odstotkov, ako so nalo-žene že najmanj tri mesece.

Najlepša Jugoslovanka gđna Matijević je odpotovala na tekmo lepote v Pariz. Na ko-lodvor jo je sprejelo številno meščanstvo, ki ji je želelo vso srečo pri izbiri najlepše Ev-ropejke.

Pred občinskimi volitvami v Bolgariji

RAZPADANJE ZEMLJORADNIŠKIH STRANK
Sofija, koncem januarja.

10. februarja se bodo vršile v Bolgariji občinske volitve, pri katerih bodo izvoljeni občinski odbori za tri leta. Tudi te volitve bodo kakor nedavno volitve v okrajne zastope merjenje moči vladnega bloka in opozicije, ki se vsled svoje slabosti trudi, da nastopi enotno. Pogajanja v tem so uspela in 18. januarja se je po dolgih pogajanjih posredilo vsavariti skupno fronto zemljoradnikov, najmočnejše opozicijske skupine, ki ima v sobranju 46 poslancev, z radikalni, socialnimi demokrati in obrtniki. Ta blok vodi pogajanja še z ostalimi opozicijskimi skupinami. V Sofiji se pogajajo še z liberali in demokrati in bodo tudi pogajanja uspela. V prestolnici bodo šle vse opozicijske stranke skupno v volivno borbo. V Varni bosta dve; za eno bo glasoval največji del zemljoradnikov z demokrati in liberalci, za drugo levičarsko orijentirani zemljoradniki z delavskimi organizacijami. Sliče je tudi v drugih večjih mestih in občinah.

Vladni blok gleda na to koncentriranje opozicije z različnim razpoloženjem, dasiravno se mu še sedaj ni niti najmanj bati za prevladujoč položaj. Kljub temu se iz vladnih vrst množijo zahteve, na naj se volitve odložijo do maja meseca. Pred tem pa naj bi soobranje izglasovalo nov zakon o občinah, s katerim bi se povečalo število občinskih odborov v Sofiji in drugih mestih.

Uspeh združene opozicije je predvsem odvisen od razmer med zemljoradniki, ki so s svojimi 46 poslanci edini resnejši nasprotniki, s katerim mora vlada računati. Zemljoradniki se danes razdeljeni na tri skupine: na skupino »Vrabčec«, na tomoviste in dragicejce. Zdi pa se, da se je v poslednjem času proces razkrajanja v tej stranki zopet pojavil. V najmočnejši skupini »Vrabčec« se polagoma pričenjati izkristalizirati dve skupini: levičarji in desnizari. Nasprotje med obema je javno izbruhnilo, ko je bil nedavno »za večno« iz stranke izključen bivši bolgarski generalist Zekov, ki je šele pred letom dni demonstrativno stopil v stranko. Levica obtožuje desnico in njenega voditelja Markova, da je bila neprevidna, ko je Zekova sprejela v stranko, češ da je on vstopil po sporazumu s predsednikom vlade Ljapčevim, da izbove razkol v stranki. Desnica na čelu z Markovim, ki se je še nedavno zelo približal Ljapčevu, si je po izključitvi Zekova osvojila tudi tajništvo stranke in Marko, ki ima na svoji strani tudi večino poslancev, že na lastno pest sklical za 24. februarja kongres stranke, da tudi od najvišjega foruma stranke dobi sankcijo za znanje v njenih izvršilnih organizacijah. Proti Markovu je odločno nastopilo staro vodstvo stranke na čelu z Muravjevim, Gičevim in Jordanovom, ki hočejo Markova izključiti iz stranke. Med poslanci imajo zelo malo pristašev. Govori se, da je večina volivcev na njihovi strani.

Vprašanje trajne orijentacije bolgarske zemljoradniške stranke postaja aktualno. Zato njihov organ »Zname« piše, da je za zemljoradnike oziroma njihovo najmočnejšo skupino nastopil odločen trenutek. Mora se odločiti ali za demokracijo in zmeren napredek in priznanje sedanje stanja ali pa za zvezo s skrajnimi levičarskimi elementi. Srednje poti ni.

340.000 Din ukradenih v R. plovbi

Blagajnik in tri sluge aretirani.

Belgrad, 2. febr. (Tel. »Slov.«) V ravnateljstvu Rečne plovbe je bilo iz blagajne ukradenih 340.000 Din. Blagajna, ki se nahaja v podzemlju na zelo varnem mestu, ni bila niti najmanj načeta, iz česar bi se dalo sklepati, da je bilo vanjo vloženo nasilno. Odprta je bila z običajnimi blagajniškimi ključi ali pa s ponarejenimi, ki so bili popolnoma enaki pravi blagajniškimi ključem. Policija je napravila natanko preiskavo in ugotovila, da so prstni odtisi popolnoma sveži. Železje na oknih je bilo popolnoma nedotaknjeno. Prav tako niso štirje nočni čuvaji, ki varujejo hišo, opazili prav ničesar sumljivega. Te okoliščnosti so dale policijskim preiskovalnim organom povod, da so iskali krivce tam, kjer jih je sprilo tehik znakov treba iskati: to je v banki sami. Povsem nemogoče se zdi, da bi tatovi vdrli od zunaj. Zato je policija aretirala sedem oseb, med njimi blagajnika, ki je »tatvino odkril«, in tri sluge, ter jih osumila tatvine.

Blagajnik občine Badnjevac aretiran

Belgrad, 2. febr. (Tel. »Slov.«) Vladni komisar, ki je bil poslan v Badnjevac, da bi pregledal občinsko blagajno, je ugotovil razne nepravilnosti. Zato so blagajnika Dušana Živkovića zaprli. Živković je bil obenem tudi blagajnik tamkajšnje Kmetijske zadruge. Ker je tudi ta radi aretacije sumila v Živkovićevo pravilno poslovanje, je dala pregledati knjige, ki tudi niso bile v redu. To dvojje je dalo povod, da so tudi trgovci, ki so imeli opravka z občino in z Kmetijsko zadruzo, dali pregledati listine, ki so jih prejeli od Živkovića. Ugotovilo se je, da je bila ponarejena menica za 40.000 Din. Živković se je izgovarjal, da ne zna pisati in da so ga na ta način ogoljufali.

Rimsko vprašanje se rešuje

Rim, 2. febr. (Tel. »Slov.«) Pogajanja za rešitev rimskega vprašanja so napravila v zadnjem času, kakor se zdi, velik korak naprej. Papež se je baje razgovarjal danes tri ure z Gasparijem, Bergonijem ter advokatom Pacellijem. Pacelli je bil prej pri Mussoliniju, s katerim se je dolgo razgovarjal. Imel je razgovore tudi z justičnim ministrom Ro-

com. Prihod pariškega kardinala Duboisja v Rim se tudi spravlja v zvezo z rimskim vprašanjem.

Pariz, 2. febr. (Tel. »Slov.«) Kakor izve »Echo de Paris« iz Rima, se sme pričakovati podpis pogodbe med sveto stolico ter italijansko vlado v najkrajšem času.

Vesoljni koncil l. 1930?

Rim, 2. febr. (Tel. »Slov.«) Papež je dal naročiti, začeti zopet s študijem o onih stvarih, ki so bile na dnevnem redu na koncilu leta 1870., ki je bil radi nemško-francoske vojne ter zavzetja Rima po Italijanih prekinjen. To se smatra v Vatikanu kot predpriprava novega koncila v l. 1920., na katerega bo prišlo baje 3000 kardinalov, patriarhov, nadškofov,

škofov in prelatov iz celega sveta v Rim, da bi končali delo vaticanskega koncila, ki je bil leta 1870. prekinjen. Prvi, ki je mislil na nadaljevanje koncila, je bil papež Benedikt XV. Po njem se je lotil tega vprašanja Pij XI., ki si je dal napraviti od nadškofa v Atenah msgr. Petita seznam razprav vaticanskega koncila.

Trocki nasiloma izgnan

Kemal mu dovoli bivanje v Turčiji

London, 2. febr. (Tel. »Slov.«) Po vestih iz Moskve je stavil Kemal paša kot pogoji, da sme Trockij bivati na turškem ozemlju, če bo stanoval na ruskem poslanstvu ter smel izhajati le v spremstvu enega zastopnika ruskega konzulata ter enega turškega policista. Sicer ne more prevzeti nobene garancije za njegovo varnost.

Berlin, 2. febr. (Tel. »Slov.«) Listi levih komunistov pišejo, da se je Trockij branil, zapustiti Rusijo ter se podati v Turčijo. Bil je

s silo odpeljan iz Rusije. Levi komunistični krogi očitajo Stalinu, da hoče izpostaviti Trockega atentatu ruskih emigrantov v azijski Turčiji ter pustiti ga izginiti v puščavah Anatolije. Levi komunisti hočejo skočiti Trockemu s protiakcijo na pomoč.

Carigrad, 2. febr. (Tel. »Slov.«) Pričakovani parnik »Kranjot«, ki ima na svojem krovu Trockega in rodbino, ni še dospel. Radi velike nevihte se ni mogel približati pristanišču.

Pred popolno rusko-romunsko spravo

Bukarešt, 2. febr. (Tel. »Slov.«) Odgovor poljskega poslanika v Moskvi Patka na Litvinov protokol je zbudil v Romuniji splošno zadoščenje. Iz Litvinovega predloga sledi, da predlaga stvari, ki niso predvidene v Kellogovem paktu. Tudi to se je vzelo v Romuniji z zadoščenjem na znanje, češ, da je Rusija sedaj izjavila, da ne mara rešitve besarabskega vprašanja z orožjem. Na vsak način se bo s podpisanjem Kellogovega

pakta od strani vseh vzhodnih na Rusijo neposredno meje držav in Rusije mirovno stanje tako tu kakor z ozirom na celo Evropo močno utrdilo, če sovjeti mislijo okritosčno. To pa ulegne biti, ker so sovjeti v očigled volitev in nastopa opozicije zelo zaposleni z notranjimi zadevami kakor tudi z dogodki v Aziji, koder se vrši globoka, čeprav tiha diplomatska borba z Anglijo.

Romunsko posojilo sklenjeno

Pariz, 2. febr. (Tel. »Slov.«) Pogajanja za romunsko inozemsko posojilo so se danes popoldne v Parizu končala s podpisom. Višina posojila znaša 72 milijonov dolarjev, ki so razdeljeni na tri dele med Francijo, Nemčijo in Ameriko, 30 milijonov pa plača švedski trust. Prvi obrok v znesku 22 in pol milijonov se izplača 11. febr. in sicer od nemške ter ameriške strani. Popovici je takoj po podpisu odpotoval v Bukarešt.

Sovjeti pričenjajo priznavati carske dolge

London, 2. febr. (Tel. »Slov.«) »Daily Express« poroča, da je sovjetska vlada izjavila svojo pripravljenost, nadomestiti premoženje »Russo Aviativ Company«, ki je bilo zaplenjeno l. 1918 na Uralu in v zahodni Sibiriji. Sovjetska vlada bi dala 2 milijona funtov, in sicer v 3 in pol odstotnih ruskih državnih obligacijah. To vest je treba vzeti na znanje z veliko rezervno. Gotovo se vršijo že pogajanja o tej stvari, toda končnoveljave odločitve še ni bilo. Toliko je sigurno, da je sovjetska vlada pripravljena na žrtve, da doseže politično gospodarsko izboljšanje svojega položaja.

Stresemann o Kellogovem paktu

Berlin, 2. febr. (Tel. »Slov.«) Danes je otvoril zunanji minister Stresemann v državnem zboru s kratkim govorom debato o Kellogovem paktu. Pakt vsebuje načela, ki so že zdavnaj bila last nemške zunanje politike. Radi tega je tudi nemška vlada kot prva pristopila k paktu, ki predstavlja podlago za ločdoče pravno izoblikovanje meddržavnega življenja. Spominjal je na besede Briandja, ki je ob podpisu pogodbe ožiglasal vojno za egoistične namene. Nemčija nima povoda, omalovaževati pomena Kellogovega pakta. Ako gleda javnost na Kellogov pakt za dosego miru zelo skeptično, je to razumljivo, toda še dolgo ne dokaz, da v nemškem narodu ni volje do miru. Mirovni pakt mora dati splošnemu razoroževanju učinkovit impulz. Pri tem je treba dobiti možnosti, da se obstoječa in bodoča nasprotja med narodi poravnajo na miren način. Nasprotja se dajo poravnati v miru, re odgovarja z oblikovanjem prava razvoja življenja. V tem tudi leži naloga Kellogovega pakta. Naloga, ki jo morajo rešiti vse države, ako naj bo pakt res to, kar zasluži biti, namreč začetek nove dobe.

Udržal bo nadaljeval politiko Švehle

Praga, 2. febr. (Tel. »Slov.«) Rešitev kabinetskega vprašanja je bila sprejeta povsod z velikim zadovoljstvom. Novi predsednik Udržal uživa splošne simpatije. V ministrskem predsedništvu so izjavili, da obstoja program Udržalove politike v glavnem v nadaljevanju politike prejšnjega predsednika Švehle.

Smučarska tekma za prvenstvo Slovenije

Kranjska gora, 2. febr.

Današnja tekma za prvenstvo Slovenije se je pričela ob 9 dopoldne. Vseh tekmovalcev je bilo 21. Teren je bil zelo ugoden. Končen rezultat še ni gotov, ker se bo tekma jutri nadaljevala na skakalnici. Za izid te tekme vlada posebno veliko zanimanje.

Današnje tekme so potekle v popolnem redu in ni bilo nobene nesreče. Jutri se tekma nadaljuje ob 11 dopoldne.

Sanhaške tekme za prvenstvo Bohinja

Boh. Bistrica, 2. febr.

Danes so se tukaj vršile pod pokroviteljstvom JZSS sanhaške tekme, ki jih je priredilo Prometno društvo za Bohinj ter so po prizadevanju tukajšnjih faktorjev prav lepo izpadle. Tehnično vodstvo teh tekem je ob tej priliki pokazalo, da zna tudi čez noč pričarati najidealnejšo progo, kar so soglasno in s priznanjem ugotovili vsi tekmovalci. Prejšnji dan je bila namreč tekmovalna proga vsled suhega snega prsiča zelo neugodna za tekmovalce, ter je bila vožnja po njej sila počasna. Pod vodstvom načelnika izvršilnega odbora, g. Mencingerja, pa so progo zvečer očistili s smrekovimi vejami in jo potem polili še z vodo.

Kljub najnižji letošnji temperaturi (zjutraj je dosegla v Boh. Bistrici -24 stopinj Celzija), so bili prijavljeni tekmovalci točno ob 9 na startu in se je tekma popolnoma po programu izvedla. Prav zanimivo je bilo pogledati tekmovalce, ki so prihajali vsled mraza in velike brzine na cilj z docela oledeneli obrvi in vsi rdeči v lice.

Tekmovalo se je v treh skupinah. V prvi prvi skupini so tekmovali seniorji, t. j. oni, ki so že kdaj pri sličnih tekmah odnesli prva mesta; teh tekmovalcev je bilo 10. V drugi skupini pa so tekmovali juniorji, t. j. začetniki, skupaj 6. Dvosededno je tekmovalo 14 parov. Damska tekma je odpadla, ker ni bilo zadosti prijav. — V glavnem so tekmovalci člani društev: SK Bohinj, SK Kranj, TK Skala, Jesenice, SK Pirija iz Ljubljane.

Tekmovalci prve skupine so tekmovali na 3800 m, ter so morali tako progo prevoziti dvakrat. Druga in tretja skupina je tekmovala le na 1900 metrov.

Zanimivo je ugotoviti, da so prva tri mesta prve skupine, kakor prva tri mesta vseh treh skupin odnesli bratje Čop iz Jesenic.

Prvak Bohinja

v sankanju za leto 1929 je torej

Joža Čop, TK Skala, Jesenice,

ki je progo 3800 m prevozil v točno 7 minutah.

Ostali rezultati so sledeči:

I. skupina (3800 m):

1. Joža Čop, TK Skala, Jesenice 7 min;
2. Franc Čop, TK Skala, Jesenice, 7 min 7 sekund;
3. Albin Čop, TK Skala, Jesenice, 7 min. 10 sekund.

II. skupina (1900 m):

1. Karel Čop, TK Skala, Jesenice, 3 min., 31 sekund;
2. Tone Presterl, SK Bohinj, 3 min., 43 sek.
3. Jože Vončina, SK Bohinj, 4 min. 14 sek.

Dvosededno (1900 m):

1. par: Jože in Miha Čop, TK Skala, Jesenice, 3 min. 27 sek.;
2. par: Franjo Gaššek in France Čop, TK Skala, Jesenice, 3 min. 34 sek.;
3. par: Albin in Karel Čop, TK Skala, Jesenice, 3 min. 42 sek.

Tekme so bile ob 11.15 že končane.

Vsi navedeni tekmovalci bodo dobili od Prometnega društva za Bohinj v priznanje svojega uspešnega sportnega udejstvovanja lepe umetniške diplome, ki jih je napravil tukajšnji domačin, akad. slikar Val. Hodnik.

Kljub temu, da se sanhaški sport šele razvija, je bilo vseeno desti radovednežev na cilju ter so tako domačini kakor drugi gledalci pokazali veliko zanimanje za to panogo sporta. Vsled tega se je Prometno društvo za Bohinj odločilo, da priredi na isti progi čez 14 dni, to je 17. februarja prvenstvene tekme za Slovenijo v sankanju. Tozadevno bo prosilo društvo JZSS za privolitvev in odobrenje, ker doslej takšna tekma ni predvidena v že določenem programu zimsko-sportnih prireditvev v tej seziji. Podrobnosti bodo seveda še objavljene v listih. Sodeč po navdušenju, s katerim so odšli današnji tekmovalci s cilja, je pa pričakovati za omenjeno tekmo velikega, goovo rekordnega odziva.

Jutri, 8. februarja se vrši tukaj mladinska tekma v sankanju. Prijavljenih je okrog 40 mladih sportnikov, samih domačinov. F. S.

Za prvenstvo hockeya na ledu

Budimpešta, 2. febr. (Tel. »Slov.«) Prvenstvena tekma v hockeyu na ledu med Češkoslovaško in Italijo se je končala z 1:0 v prid Češkoslovaški. Igra je bila v rednem času neodločna. Šele pri podaljšanju igre se je posrečilo češkoslovaškemu igralcu Orázilu zabiti zmagoosni goal. Tekma med Poljsko in Avstrijo se je končala s 3:1 (1:0, 1:0, 1:1). V nedeljo se vršita odločilni tekmi in sicer se borita Češkoslovaška in Poljska za prvo ali drugo mesto, Italija in Avstrija pa za tretje in četrto.

Dunajska borza

Dunaj. Don. sav. jedr. 87,9, Wiener Bankvereln 25,20, Bodenredit 100,30, Creditanstalt 59, Escomptes 23,50, Zivno 141,50, Union 54, Jugo 6,75, Slavex 12,40, Mundus 101,75, Alpine 41,35, Trboveljska 58,40, Leykam 9,90, Rima Murany 117,75.

Dinar notira: na Dunaja (deviza) 12,487, (valut): 12,455, v Londonu 276,20, v Newyorku 175,42, v Pragi 59,85.

Dunajska vremenska napoved. Jasno. Oster mraz. V dveh ali treh dneh bo morda mraz opustil.